

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 24

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 16 juni

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. M. van Kooten

Collecten

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk (extra deurcollecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Bertine Mulder-de Ruiter, Eline Huisman en Julia de Weerd

Doopdienst

Jongstleden zondagmiddag mochten de volgende drie kinderen het teken en zegel van Gods genadeverbond ontvangen. De namen van de dopelingen waren de aanleiding om bij de prediking stil te staan bij

Mattheus 1:2b, 6a en 16: 'En Jacob gewon Juda en zijn broeders; En Jesse gewon David de koning; En Jakob gewon Jozef, de man van Maria; uit welke geboren is Jezus, gezegd Christus.

Thema van de preek was 'Zaligheid voor de zondaren Juda, David en Maria.' We stonden stil bij:

1. De zegen voor Juda

2. De zalving van David

3. De Zaligmaker uit Maria

Zowel Juda, David en Maria waren in zonden ontvangen en geboren. Van Juda en David worden hun zonden niet verzwegen. Uit hen is desondanks de Heere Jezus geboren. Ook Maria die bij Rome een bijzondere verering krijgt had de Zaligmaker nodig. In zonden ontvangen en geboren behoorde zij immers in Adam ook bij de rampzaligen. Haar is evenwel genade geschied. Van de gedoopte kleine kinderen geldt niet dat de Heere Jezus uit hen zal worden geboren. Wel mogen we belijden dat Hij geboren en gestorven is om zondaren zalig te maken. De Heere geve dat ze alle drie Gods Vaderlijke goedheid mogen bekennen en van harte mogen instemmen met het lied van Friedrich Spee (1591-1635) waarmee we de preek besloten:

Schoonste Heere Jezus,

Heer' aller sferen,

Zoon van God, Maria's Zoon,

U wil 'k beminnen,

U wil ik eren

Gij mijner zielevreugd en kroon

Schoon zijn de weiden

schoon zijn de bossen

in de schone voorjaartijd.

Jezus is schoner,
Jezus is reiner,
Die ons bedroefde hart verblijdt

Schoon is het maanlicht
schoner het zonlicht
en de sterren allemaal
Jezus straalt schoner,
Jezus straalt reiner
dan 't engelenheir in 's hemels zaal

Schoon zijn de bloemen,
schoner de mensen
in hun jonge levenstijd.
Zij moeten sterven,
eenmaal verderven
Maar Jezus leeft in eeuwigheid.

Hemelse schoonheid
schoonheid der aarde
vinden w' in Uw schoonheid weer;
mij is geen waarde
hoger op aarde
dan Gij alleen, mijn schoonste Heer'!

Zondagsschool

Beste kinderen van de zondagsschool,
D.V. aanstaande zondag 16 juni zal er geen zondagsschool zijn i.v.m. de bediening van het Heilig Avondmaal. Op D.V. 23 juni zullen we in 't Kerkerf met alle groepen samenkomen om afscheid te nemen van 4 meiden uit groep 8. Dit zijn Thirza van Ark, Charlotte van Asselt, Emma Schrijver, Jennieke van de Steeg en Janice de Weerd. Alle kinderen van de zondagsschool én de familie van de jongens en meiden uit groep 8 van harte welkom!
Hartelijke groet het team van de zondagsschool

Financiële verantwoording kerkrentmeesters

De collecten voor de kerk voor de maand april hebben opgebracht:
Kerk: € 2678,69
IPP: € 2908,71
Extra kerk: € 1218,-
Giften per bank: 2x € 10,- / € 15,- / € 50,- / € 100,-
Giften via Ds van Kooten: totaal € 70,-
Gift via ouderling Mulder: € 50,-
Voor de maand mei:
Kerk: € 3128,72
IPP: € 3263,47
Extra kerk: € 482,14

Giften per bank: 2x € 10,- / € 10,35 / € 20,- / 2x € 100,- / € 500,-
Gift via ouderling De Ruiter: € 30,-
Alle gevers na de Heere hartelijk dank.
Penningmeester College van Kerkrentmeesters

Mannenensemble Laus Deo

Op DV dinsdagavond 18 juni hopen wij als Mannenensemble Laus Deo voor de kerktelefoon te zingen van 20:00 tot 21:00 in de kerk met beelduitzending. Bij deze wordt een ieder uitgenodigd om hiernaar te luisteren. We zullen een gevarieerd programma van psalmen en geestelijke liederen ten gehore brengen onder leiding van Andries Koetsier. Onze vaste begeleider Henri Frens hoopt ons te begeleiden op het orgel.

Instrumentaal concert

Beste gemeente. D.V. 22 juni hopen Martin Mans orgel en Noortje van Middelkoop panfluit een prachtig instrumentaal concert te geven in onze oude dorpskerk. Het zal een programma zijn voor oud en jong, en alles wat daar tussen zit. Er zullen populaire en klassieke werken ten gehore worden gebracht. Tevens zullen er ook kinderliederen gespeeld worden, o.a.: Het water steeg wel hoog. Martin zal ook orgel improvisaties spelen over de psalmen en geestelijke liederen, met aansluitend samenzang. Het concert begint 19:30 uur. De deuren gaan 19:00 uur open. Toegang is gratis. Wel zal er gecollecteerd worden voor Norschoten Elspeet en vluchtelingenwerk Samos. Wij als organisatie zouden het leuk vinden als jullie allemaal komen. Mee-of terugkijken is ook mooi, zoals velen het vorig jaar deden. Maar als u het live in de kerk mee beleeft, is het veel mooier. Iedereen hartelijk welkom in de kerk.

Hartelijke groet, Gerard van de Kamp en Machiel van den Bosch.

Vrijwilligers gevraagd

Er zijn jongeren met autisme die dolgraag met ons op vakantie willen.
Alleen... dan moeten zich nog wel vrijwilligers aanmelden! Maak jij een van deze gasten blij??
Als je ervaring hebt met jongeren met ASS en je vindt het fijn om een midweek met hen op te trekken, meld je dan aan en beleef samen een fantastische midweek.
DV. 5 - 9 augustus, Noordeloos (18 t/m 24 jaar)
DV. 12 - 16 augustus, Rouveen (12 t/m 17 jaar)
Voor meer informatie of aanmelden : <https://voorelkaarvakantieweken.nl/vrijwilliger/ass/>

Bezoek aan Diest-Leuven-Antwerpen-Brussel (II)

Bij het drie daagse reisje naar België met het oog op de reformatie deden we ook Leuven aan alwaar we ook overnachtten. We bezochten de Lakenhal en de Pieterskerk die nooit helemaal is afgebouwd. Een uiterst lelijk orgel ontsiert het gebouw. Het toont slechts een bos pijpen zonder kas. Later hoorde ik een geluidsfragment. Wat een schitterend geluid uit zo'n onogelijk instrument. Precies het tegenovergestelde van de kathedraal. Daarvan geldt, dat het een kerk van goud is maar een leer van hout. Ook het schitterende gotische stadhuis versierd met maar liefst 236 van beelden van bijbelse figuren en personen die ooit voor Leuven en de zuidelijke Nederlanden van belang waren bezochten we. Ook werden we er op gewezen dat er één beeld is weggenomen, namelijk het beeld van koning Lodewijk II (1835-1909). Dat was vanwege de gruwelen in de Belgische kolonie Kongo die onder zijn verantwoordelijkheid bedreven zijn. Eerlijkheids-halve had men dan Filips II ook moeten verwijderen. Want hij is verantwoordelijk geweest voor veel martelarenbloed en mensenlevens die omgekomen zijn vanwege de Tachtigjarige oorlog waar hij het initiatief toe nam.

Leuven heeft op zich niet veel met de reformatie te maken. Eerder het tegendeel. Ondanks het feit dat de humanist Erasmus van Rotterdam er ook enige tijd docent was en zijn kritiek op Rome niet onder stoelen of banken stak bleek de leer der reformatie geen voedingsbodem te hebben. Trouwens, Erasmus' moeite met de Roomse kerk was tamelijk oppervlakkig, terwijl die van de reformatie doorstootte tot de kern, de rechtvaardiging door het geloof alleen en... de rechtvaardiging van de goddeloze.

Iemand schreef dat het in de universiteit van Leuven te veel stonk naar wierook en verbrand mensenvlees. Het was op de universiteit van Leuven dat in 1519 de Lutherse geschriften voor het eerst werden veroordeeld waarop paus Leo X Luther in de ban deed. Luther reageerde op het theologisch gehalte van Leuven: 'Daar kan zelfs een ezel een diploma halen'. In 1520 vond in Leuven de boekverbranding plaats van een 80-tal geschriften van Luther. Vanaf een tribune was dat te bekijken. Was dat op het plein tussen de Sint Pieterskerk en het stadhuis. Het zou niet onmogelijk zijn. Immers de Lakenhal bevindt zich er ook vlakbij. Deze was in de middeleeuwen aanvankelijk ontmoetingscentrum voor de lakenhandelaars maar nadat deze handel in verval kwam in gebruik van de in 1432 opgerichte universiteit. Heinrich Heine (1797-1856) zei eens: 'daar waar men boeken verbrandt, verbrandt men uiteindelijk ook mensen'. Dat is dan

ook gebeurd. In Leuven vestigde zich namelijk de inquisitie waarbij Adriaan Boeijens als professor en rector van de universiteit en privé leraar van Karel V een leidende rol in had. Later is deze Adriaan die ooit als priester in Goedereede begon paus geworden, de enige Nederlandse paus die weliswaar na een heel korte periode pausschap (van 1522 tot 1523) is vergiftigd uit rancune omdat hij het liederlijke leven aan het Vaticaan bestreed. Betreffende de leer was en bleef hij echt op en top Rooms Katholiek. Een vriend van hem te Leuven was de inquisiteur Frans van der Hulst. Deze was dat naast Franciscus Sonnius die tevens professor in de theologie te Leuven was.

Toen de bekeerde pastoor van Garderen Jan Gerritsz Versteeghe onder druk van de inquisitie en vrees van de straf herriep wat hij ooit geprekeet had werd hij van 1550 tot 1553 in Hattem gevangen gehouden. Hij werd daar gedwongen om zijn dwalingen op papier te zetten. Het lukte hem niet. Het was Maria van Hongarije, zus van Karel V die destijds landvoogdes van Nederland was welke hem 'verplichtte' om in Leuven nader godsdienstonderricht te krijgen. Daar zetelde als het ware het theologisch hart van Rome. Maria van Hongarije was echter niet zo fanatiek Rooms als haar broer. Ze was zelf heel jong weduwe geworden toen haar man die koning was van Hongarije sneuvelde in de strijd tegen de Turken die in 1526 Hongarije veroverden. De kinderloze Maria die ook nooit hertrouwde moest naar de pijpen van Karel V dansen maar wist ook diens beleid nog wel eens te matigen. In ieder geval was er gedurende haar periode als landvoogdes 1530 tot 1555 minder geloofsvervolging in de Nederlanden. Wie het martelarenboek leest zal opmerken dat sinds die tijd het aantal 'ketterverbrandingen' heviger toeneemt. Luther heeft met haar nog een briefwisseling gehad toen ze op 21 jarige leeftijd weduwe werd. Zelfs heeft hij een aantal psalmen die hij van commentaar voorzag aan haar opgedragen kort na het sterven van haar 20 jarige man. Daarin lezen we o.a.:

'Aan de hooggeboren mevrouw Maria, koningin van Hongarije etc. Geachte mevrouw, ik wens u toe genade en vrede van God onze Vader en van de Heere Jezus Christus.

Ik had me voorgenomen dit boek voor u te schrijven, de uitleg van een viertal Psalmen, om u ertoe aan te zetten om blijmoedig en moedig de loop van Gods heilig Woord in het land van de Hongaren te bevorderen, daar ik via anderen vernomen heb dat uwe Hoogheid het Evangelie zeer genegen is, maar dat u veel tegenstand ondervindt van de bisschoppen, die goddelozen, die zo gruwelijk woeden tegen de goddelijke

waarheid. Maar onder Gods voorzienigheid is het gebeurd dat de Turken kwamen, veel jammer en ellende veroorzaakten en dat dat edele, jonge bloed, koning Lodewijk, uw gemaal verslagen is. Ik heb nu mijn voornemen moeten wijzigen. De bisschoppen zullen wel zeggen dat al deze ellende over het Hongaarse land gekomen is vanwege de 'lutherse ketterij'.

Hoe dat ook zij, Paulus leert ons in Romeinen 15 : 4 dat de Heilige Schrift vol troost is en ons lijdzaamheid leert. Daarom ben ik toch maar voortgegaan met het uitgeven van mijn boek, nl. om u te troosten (voorzoover God het u geven wil) in dit grote, plotselinge verlies. De almachtige God heeft u dit doen overkomen niet uit toorn of gramschap, maar om u te tuchtigen en te beproeven, opdat uwe Hoogheid het moge leren te vertrouwen op deze ware Vader in de hemel, en u te troosten met de ware Bruidgom, Jezus Christus, die ook onze Broeder is, ja vlees van ons vlees en bloed van ons bloed, en u te voorzien van de ware vrienden en trouwe helpers, de lieve engelen, die rondom ons zijn en voor ons zorgen. Hoewel, uw Hoogheid al vroeg weduwe is en beroofd van een lieve gemaal, zullen toch vooral de Psalmen u veel troost kunnen bieden. Gewis, wie er toe komen kan om 's Vaders liefde jegens ons in de Schrift te zien en te voelen, die is in staat om te dragen alle leed dat hem overkomt. En omgekeerd, wie deze liefde niet gevoelt die kan ook niet echt vrolijk zijn, ook al zou hij zich kunnen baden in alle wellusten en vreugden van de wereld. Niet één mens kan zulk een groot leed overkomen als God de Vader Zelf overkomen is, toen men Zijn lief Kind aan het vloekhout hing. Maar ieder houdt eigen leed voor het allerergste. Eigen leed gaat ons meer ter harte dan Christus' kruis, ook al zou Hij nog tienmaal meer geleden hebben. Zo komt het dat wij zo weinig lijdzaam zijn. Evenwel, de Vader der barmhartigheid en God aller vertroosting wil uwe Hoogheid troosten in Zijn Zoon, Jezus Christus, door Zijn Heilige Geest, zodat u uw leed mannelijk kan dragen.'

Van deze Maria wordt wel gezegd dat ze tijdens de geloofsvervolging een vat buskruit had waaraan het lont ontbrak. In ieder geval heeft zij het mogelijk gemaakt dat de pastoor van Garderen nooit in Leuven terecht kwam maar vluchtte naar de Paltz in Duitsland waar vele gereformeerden heen vluchtten. Daar heeft hij in plaats van een verweerschrift tegen de reformatie juist het boek geschreven 'der leken wegwijzer'. Ook heeft hij als superintendent uit de regio Heidelberg fiat gegeven aan het uitgeven van de Heidelberger Catechismus.

Wel heeft rond 1577 de Brusselse prediker Petrus Plancius –de latere cartograaf en predikant te

Amsterdam- openluchtpreken gehouden in de nabijheid van Leuven. Ook blijkt die prediking aan veler harten gezegend te zijn maar tot instuering van een echte reformatorische gemeente is het nooit gekomen. Wat gedurende de reformatie onmogelijk was werd eeuwen later toch verwerkelijkt. In het Leuvense stadsdeel Heverlee werd in 1981 een Evangelische Theologische Faculteit geopend waar diverse theologen doceren, ook die vast houden aan Schrift en belijdenis. Het gebouw waarin de colleges gegeven worden is ooit een klooster en studiecentrum voor Jezuïeten geweest. Wat zien we ook hier dat God de geschiedenis schrijft (Wordt vervolgd D.V.).

Bij de diensten

Komende zondag hopen we in beide diensten voor te gaan. Er zal dan bediening en nabetrachting zijn van het Heilig Avondmaal. In beide diensten willen we Jesaja 54 lezen. Geve de Heere gezegende diensten waarin geleefd mag worden uit de beloftewoorden van de voorbereidingsdienst: 'Zing vrolijk, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt, maak geschal met vrolijk gezang en juich, die geen barensood gehad hebt, want de kinderen der eenzame zijn meer dan de kinderen der getrouwde, zegt de HEERE'.

Ter overdenking

Bij de tekstwoorden uit Hebr.8:12: 'Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en overtredingen geenszins meer gedenken' merkt dr.H.F.Kohlbrugge (1803-1875) op: 'Waarom leeft en speelt zo iets niet altijd in onze harten? Daarom niet, omdat wij de belofte des Heeren als het ware met koeienogen lezen, als zou er geschreven staan: 'Uw deugd zal ik genadig zijn, maar uw zonden en ongerechtigheden wil Ik in gedachtenis houden'. En hoe komt dat? Omdat wij steeds deugd willen bezitten, maar natuurlijk geen zonden en ongerechtigheden'.